

Ivan Pavačić Jecalićev (1936. – 2019.)

Krajem rujna 2019. godine napustio nas je Ivan Pavačić Jecalićev, učitelj stare tradicijske glazbe, melograf i glazbeni pedagog, neumorni sakupljač starih napjeva otoka Krka, Istre i Hrvatskog primorja. Rođen je 7. kolovoza 1936. u Gostinjcu. Svoj je rad na očuvanju i tumačenju glazbene baštine započeo sa skromnom i oskudnom istraživačkom podlogom, ali s njezinom bogatom prisutnošću u ovome kraju. Taj je rad bio njegovo cjeloživotno emocionalno, dijelom i profesionalno uporište. Bio je cijelog svog sadržajnog života jasno usklađen sa svim događajima koje stara glazba prati. Staroslavensku misu, koja se i danas *kanta po domaću* u njegovoj župnoj crkvi sv. Stjepana u Dobrinju, predstavio je više puta diljem domovine, a gotovo nijedan *kanat* ili *tanac na placi i va kući* širom otoka nije prošao bez njega. *Kantat* je naučio od majke Jelice koju je izgubio u dvadesetoj godini. Bila je to za njega neizbrisiva životna trauma. Školovao se u Dobrinju, Krku i Rijeci. Nakon Srednje tehničke građevinske škole, kreće u svijet rada. I to u struci. Zasniva obitelj sa suprugom Annom iz Pule te s kćerima Nariman i Ilgen žive u Rijeci. Bio je član poznatih zborova: *Matko Brajša Rašan* (Pula), *Petar Zoranić* (Zadar), *Jedinstvo*, *Zbor HNK Ivana pl. Zajca i Mješoviti zbor Trsatskog svetišta* (Rijeka). Pjevao je u zboru župne crkve sv. Antuna na Kantridi te zboru župne crkve sv. Stjepana u Dobrinju. Temeljiti se glazbeno obrazovao u Srednjoj glazbenoj školi u Rijeci (solo pjevanje kod poznatog tenora i glazbenog pedagoga Anatola Manoševskog). Proučavao je rasprave o glazbi hrvatskih muzikologa – Franje Ksavera Kuhača, Antuna Dobronića, Franje Dugana, Vinka Žganeca, Ivana Matetića Ronjgova i Nedjeljka Karabaića. Dugo je godina upijao sopnju vrhunskih dobrinjskih sopaca, Nadalića i Radića u njihovim domovima u Rijeci. Godine 1979. upoznaje Duška Prašelja, Matetićeve učenika, koji ga potiče na izdavanje prve knjige. U to je vrijeme započeo sa školama sopnje i *kanta* u Malinskoj, Dobrinju, Gabonjini i Vrbniku, a s prijateljem Ivom Kosićem osniva *Udrugu sopaca otoka Krka* (1998.).

Ivan Pavačić Jecalićev (1936. – 2019.)

Svoje je bogato znanje i iskustvo pretočio u melografije: *U Dobrinju milo zvoni zvone. Zbirka notnih zapisa narodnih pjesama i plesova otoka Krka* (1982.), *Staroslavenska misa Dobrinj* (2001.), *Slavim te, Gospode. Vela vičernja i druge duhovne pjesme* (2003.), *Lusmarine moj zeleni. Pučka glazba otoka Krka* (2008.), *Početnica za svirku sopela i kanat po starinsku* (2011.), *Staroslavenska misa Dubašnica. Notni zapisi* (2015.) i *Starinska maša Garica* (2018.).

Interes njegova rada jednako se okretao svjetovnom, kao i prostoru duhovnog. Glazbenu baštinu Krka nikad nije smatrao povijesnom, nego joj je stalno davao suvremeno ruho, pokazujući time da je i danas živo prisutna. Ne promiče mu nijedan medij, prihvaća sve, od tiskovina, preko radija, televizije, nosača zvuka te adaptira i *Odu radosti* za sopele. S Klaudijem Dunatom odsvirao ju je u prigodi primanja Hrvatske u EU. S jednakim je žarom govorio mladima u školi, kao i muzikolozima iz cijelog svijeta koji proučavaju naš otočni, arhaični, time i jedinstven melos. Kao glazbeni urednik uredio je više desetaka LP ploča, audiokaseta i nosača zvuka. Suradivao je na izradi šest CD-a duhovne

glazbe u izdanju HRT-a i Orfeja u povodu trećeg boravka svetog oca Ivana Pavla II. Hrvatskoj. Od godine 1995. bio je suautor radijskih emisija *Mantinjade Hrvatskog primorja* (Radio Rijeka), *Iz hrvatske narodne baštine* (Radio Zagreb) i *Ognjišće* (Radio OK). Pri Ustanovi „Ivan Matetić Ronjgov“ trideset je godina vodio manifestaciju *Mantinjada pul Ronjgi*. Unošenjem primorsko-istarskoga glazbenog idioma, Pavačić je sudjelovao na festivalu *Melodije Istre i Kvarnera* (skladbe *Somonj* i *Noštromo*), za koje je napisao glazbu i stihove. S posebnim je žarom stručno obrazložio zašto bi se naše tijesno dvoglasje trebalo naći na popisu Svjetske nematerijalne kulturne baštine, što se i dogodilo 2011. godine.

Pratili smo njegovu upornost, sustavnost i posvećenost radu. Tolerantan i popustljiv, dobar slušač sugovornika, uvijek bi kritičkim promišljanjem došao do najboljeg rješenja. Njegovo se mišljenje cijenilo – kao sinteza tumačenja stare glazbe. Posebno mjesto u njegovu radu bilo je ono s mladima u školama *sopnje* i *kanta* diljem Otoka. Propisano svojstvo od kojeg će netko postati sopac ili *kantur*, samo je on znao.

Ivan Pavačić Jecalićev umro je u Gostinju 22. rujna 2019. godine. Na posljednji počinak na dobrinjskome groblju ispratila su ga gotovo sva folklorna društva otoka, a lijes su nosili članovi *Udruge sopaca* čiji je bio jedan od utemeljitelja. Podsjetimo da mu je Općina Dobrinj dodijelila Nagradu za životno djelo (2011.), kao i Primorsko-goranska županija u prigodi njegova osamdesetog rođendana. Katedra Čakavskog sabora Žminj dodijelila mu je Zlatnu plaketu za promicanje tradicijske glazbe i čakavskog idioma Istre i Hrvatskog primorja. Ustanova „Ivan Matetić Ronjgov“ dodijelila mu je Zlatnu plaketu za svekoliki rad i suradnju. Vjerujemo da će njegova emocionalna, temeljita i stručna ostavština o promicanju i očuvanju stare duhovne i svjetovne glazbe otoka Krka živjeti još dugo.

Milena ŽIC